

A photograph of a park with large trees, a dirt path, a grassy hill, and a body of water. The title text is overlaid on the left side of the image.

Jaarboek Landschaps- architectuur en stedenbouw in Nederland 2022

/ Yearbook Landscape
Architecture and Urban
Design in the Netherlands
2022

blauwdruk

Zonder de rijke historie uit het oog te verliezen, verandert de Vesting Muiden in een hedendaags park /
Fortress Muiden has been transformed into a contemporary park, but without losing sight of its rich history

Zicht op het Muiderslot, dat sinds het Amsterdam Castle heet veel meer toeristen trekt. Het was een van de redenen om de vesting aan te pakken.

Op het zuidoostelijke bolwerk, dat sterk was ingezakt, verdween een aantal oude bomen. Alleen zo konden de militaire grondlichamen worden hersteld. Beneden in staal de contouren van de loods die hier voorheen stond.

De route bovenlangs de vesting van Muiden.

Vanuit militair oogpunt zijn bomen *not done*, maar de vesting is óók een park.

TEKST MARTINE BAKKER

De verhalen van het vestingstadje Muiden gaan ver terug. Het is de plek waar de Vecht uitmondt in het IJsselmeer (vroeger de Zuiderzee) waardoor de vesting altijd van groot strategisch belang was. Voor het herstel van de vesting hebben de landschapsarchitecten van MTD goed naar die rijke historie gekeken, maar gelukkig zijn ze er niet in blijven hangen. De wallen en bastions hebben met hun scherpe hoeken en steile hellingen iets weg van moderne landschapskunst. Mede vanwege de nodige trappen van licht natuursteen en de cortenstalen keerelementen hier en daar. Dat cortenstaal refereert overigens wel aan de geschiedenis van de vesting. Voor de reconstructie gebruikte MTD een militaire kaart uit 1876 als bron. Waar afgeweken wordt van die situatie is het roestbruine materiaal consequent toegepast. Hoekige stalen frames geven op plekken waar de wal niet is verhoogd de vorm en hoogte aan die de vesting in 1876 had. Cortenstalen platen markeren incisies die na 1876 zijn toegevoegd. Op het speelplaatsje is met cortenstaal de vorm van de loods die hier stond gereconstrueerd en voorzien van een basketbalnetje. De oorspronkelijke betonnen fundering kon gewoon blijven liggen.

MTD onderscheidt in zijn ontwerp een historische en een gebruikerslaag. Want behalve erfgoed en *land-art* is de vernieuwde vesting ook gewoon een park, met een mooie verbindingroute langs de rand van het stadje. Avontuurlijke bewoners en toeristen kunnen bovenlangs, waar ze op twee kanonnen stuiten en met houten trappen tot aan het water kunnen komen. Aan de voet van de wal en achter de huizen loopt een toegankelijk en gelijkvloers pad. Dit pad verbindt een parkeerplaats met het beroemde Muiderslot. Die parkeerplaats wordt opnieuw ingericht, waarbij MTD uitgaat van de hoogte en verkaveling van het voormalige schootsveld dat bij de vesting hoorde. De historische verkaveling van het schootsveld naar het westen wordt gereconstrueerd ten behoeve van watercompensatie. Om de ‘avonturenroute’ te optimaliseren zijn er bij de incisies enkele bruggetjes gepland, in de vorm van loopplanken. De sluis naar de Vecht wordt nog hersteld om de waterkwaliteit in de vestinggracht te verbeteren en op bastion C komt een parkje. Deze eerste fase van de herstellde vestingwal geeft echter al een goed beeld van de verfrissende, maar radicale insteek van de ontwerpers.

Links Plankaart voor de restauratie van de Vesting Muiden, inclusief de zichtlijnen richting de schootsvelden en de vestingonderdelen aan de westzijde van de Vecht.

PROJECT
herstel vestingwerken

LOCATIE
Muiden

OMVANG
5,5 ha

ONTWERPER
MTD Landschapsarchitecten

OPDRACHTGEVER
gemeente Gooise Meren

PROGRAMMA
handboek openbare ruimte, reconstructie vesting, landschapsplan schootsvelden-A1, inrichtingsplannen bastions

UITVOERING
Van der Ven

PERIODE VAN ONTWERP
vanaf 2014

PERIODE VAN REALISATIE
vanaf 2018

FINANCIERING
regio Gooi en Vechtstreek (vanuit programma ‘Verder met de Vesting Muiden’), Rijkswaterstaat, provincie Noord-Holland, gemeente Gooise Meren

STATUS
eerste fase uitgevoerd

BORGING KWALITEIT
supervisie MTD in bouwteam

ROL VAN ONDERZOEK
herstel van de oorspronkelijke vestingwallen met aandacht voor historie, gebruikswaarde en ecologie

/ The stories about the fortified town of Muiden go back a long way. It is located where the river Vecht flows into the IJsselmeer lake (the former Zuiderzee), and the fortress has thus always been of great strategic importance. For the restoration work, the MTD landscape architects examined the history closely but fortunately did not get bogged down by it.

The sharp angles and steep slopes of the ramparts and bastions call to mind modern landscape art. This is accentuated by the light-coloured stone steps and weathering steel retaining structures here and there. In fact, the weathering steel is a reference to the history of the fortress. MTD based its reconstruction on a military map from 1876, while using the rusted material consistently for the departures from the historical situation.

MTD's design makes a distinction between a historical and a user layer: the renovated fortress is not only a piece of cultural heritage and land art, but also an ordinary park with an attractive route running along the edge of the town. Adventurous residents and tourists can walk along the top of the ramparts, where they will come across two canons and can get to the water down wooden steps. At the foot of the ramparts and behind the houses runs an accessible, level path between a car park and the famous castle, Muiderslot. The car park is being redesigned and the historic layout of the field of fire is being reconstructed for water compensation. The sluice gate to the Vecht will be restored to improve the water quality in the fortress moat, and a park will be made on bastion C. This first phase of the rampart restoration already gives a good impression of the designers' refreshing yet radical approach.

LOCATION **Muiden**
DESIGNERS **MTD** Landschapsarchitecten
COMMISSIONED BY **Municipality of Gooise Meren**

Om de bestaande bomen te sparen is de vesting hier niet volledig opgehoogd. Cortenstaal geeft de oorspronkelijke militaire hoogte aan.

